

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: TO-11Pc/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620202262
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2025:4620202262.20

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom v právnej veci navrhovateľky: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XX/X, XXX XX F., právne zastúpená: JUDr. Zuzana Valaská, advokátka so sídlom Škultétyho 6, 955 01 Topolčany, IČO: 42 208 602, proti povinnému: G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. I. XXXX, XX-XXX B., A., právne zastúpený: JUDr. Alena Arbetová, advokátka so sídlom Námestie sv. Martina 3/A, 908 51 Holíč, IČO: 42 158 818, o určenie výživného na manželku, takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Súd konanie v časti o určenie výživného za obdobie od 28.08.2020 do 31.12.2020 nad sumu 1.100 eur a za obdobie od 01.01.2021 do 03.08.2021 nad sumu 1.500 eur **z a s t a v u j e**.

III. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.08.2020 domáhala učenia výživného na manželku a nariadenia neodkladného opatrenia. Svoj návrh odôvodnila tým, že s manželom nežijú od začiatku februára 2020 v spoločnej domácnosti, manželstvo však naďalej trvá. V čase podania návrhu navrhovateľka žiadala určiť manželovi výživné na manželku v sume 3.000 eur mesačne od podania návrhu. Neskôr navrhovateľka svoj návrh upravila, a na pojednávaní dňa 04.08.2021 navrhla uložiť povinnému platiť výživné od 28.08.2020 do 31.12.2020 v sume 1.200 eur mesačne a od 01.01.2021 do 03.08.2021 vo výške 600 eur mesačne. Dňa 24.09.2024 na pojednávaní súd pripustil zmenu návrhu v zmysle podania návrhu zo dňa 04.08.2021 a zo dňa 17.10.2022, ktorým žiadala určiť výživné za obdobie od 28.08.2020 do 31.12.2020 v sume 1.100 eur mesačne, a od 01.01.2021 do 03.08.2021 v sume 1.500 eur mesačne.

V pôvodnom návrhu navrhovateľka uviedla, že je na materskej dovolenke s maloletým dieťaťom, s ktorým žije sama v prenajatom dvojizbovom byte v Topolčanoch, kde platí nájomné 450 eur, 20 eur internet a TV, telefón 40 eur, PHM 140 eur, oblečenie a obuv 100 eur, domáce potreby 25 eur, drogéria a iné 65 eur, strava 250 eur, lieky 15 eur, ročný poplatok 309 eur vyšetrenie v endokrinologickej ambulancii, 50 eur hematológia a gynekológia v Bratislave, zubár 174,50 eur ročne, zákonná poisťka auto 129 eur, diaľničná známka 50 eur, celkovo výdavky mesačne 1.200 eur. Navrhovateľka je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti – bytu na LV č. XXXX pre kat. územie J. (súvisiace podiely na pozemku na LV č. XXXX K. XXXX), na ktorý byt platí navrhovateľka hypotéku v sume 300 eur mesačne, prenajíma ho za 520 eur mesačne. Ďalej uviedla, že obaja s manželom sú podielovými vlastníčkami nehnuteľnosti na LV č. XXXX pre kat. územie F. v podiele 1 každý. Uviedla, že manžel pracuje ako pilot pre dopravnú spoločnosť L. K. C.. J. D. D. s miestom výkonu práce v Krakove. Vzhľadom na oddelené hospodárenie manželov vznikol podľa navrhovateľky hrubý nepomer medzi ich životnými úrovňami, a podaným návrhom sa navrhovateľka domáha k zrovnoprávneniu postavenia so životnou úrovňou manžela.

2. Okresný súd Topoľčany rozhodol vo veci rozsudkom č. k. XXXX/XX/XXXX-XXX zo dňa 03.10.2022, tak, že návrh navrhovateľky zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Proti predmetnému rozsudku podala navrhovateľka odvolanie, a Krajský súd v Trnave ako odvolací súd uznesením č. k. XXXXX/XXX/XXXX-XXX zo dňa 03.04.2024 napadnutý rozsudok zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Súd vo veci doplnil dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov a dokladov spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. TO-11Pc/17/2020, a zistil tento skutkový stav veci:

3.1 Navrhovateľka uzatvorila manželstvo s manželom dňa 24.01.2014, a manželstvo účastníkov bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Topoľčany v konaní pod sp. zn. 10P/127/2020, ktorý v časti rozvodu nadobudol právoplatnosť dňa 03.08.2021.

3.2 V záverečnej reči právna zástupkyňa navrhovateľky na pojednávaní dňa 05.06.2025 uviedla, že trvajú na svojich všetkých ústnych i listinných vyjadreniach, životná úroveň navrhovateľky bola preukázateľne nižšia, nakoľko bola bez príjmu, a povinný nikdy v období od 28.08.2020 do 03.08.2021 neprispel tak, aby bola ich životná úroveň rovnaká. Zo strany povinného námieta odporovaniu dobrým mravom nebola podľa právnej zástupkyne nikdy vznesená. Povinný na výživu manželky neprispieval, len niektoré mesiace si plnil vyživovaciu povinnosť k maloletému D.. Navrhovateľka bola v rozhodnom období na materskej dovolenke a povinný bol pilot na živnosť v Poľsku. Navrhovateľka si v relevantnom období prenajímala 2-izbový byt v Topoľčanoch s mesačným nájomným 470 eur, vlastnila osobné motorové vozidlo, bola výlučnou vlastníčkou bytu v Zálesí, a podielovou spoluvlastníčkou v 1 nehnuteľnosti v Tovarníkoch. Jej príjem z prenájmu bytu v Zálesí uviedla za rok 2020 vo výške 11 eur ročne, a za rok 2021 v sume 749,09 eur ročne, a mimo tento príjem nemala žiaden príjem. V júli 2021 jej bola vyplatená jednorazová dávka podpory ako osobe starajúcej sa o maloleté dieťa vo výške 1.126,13 eur. V čase podania návrhu mala navrhovateľka iba jeden bankový účet so zostatkom k 31.08.2020 vo výške 20.600,27 eur. Z tejto sumy hradila svoje výdavky a výdavky maloletého. Povinný zaslal na účet navrhovateľky na výživu maloletého spolu sumu 2.550 eur (07.12.2020 300 eur, 15.10.2020 sumu 2.100 eur, 20.08.2021 sumu 150 eur).

3.3 Právna zástupkyňa povinného v záverečnej reči uviedla, že trvajú na svojich písomných a ústnych vyjadreniach. Rozhodným obdobím je obdobie od 31.08.2020 do 03.08.2021, a z podania navrhovateľky i jej jednotlivých vyjadrení vyplýva, že nespĺnila podmienky pre priznanie výživného. Poukázala na zákonné ustanovenia týkajúce sa priznania výživného na manželku a uviedla, že povinný nie je zamestnancom leteckej spoločnosti ale živnostníkom, ktorý si všetky náklady v súvislosti s výkonom profesie hradí sám, platnosť licencie sa predlžuje na základe preskúšania na simulátore 2 x ročne, po dobu 3 – 4 dní v zahraničí, všetky náklady na ubytovanie, stravu, preskúšanie si platí povinný sám, rovnako tak všetky náklady na cestovné na 30 % letov, ktoré sú vykonávané povinným mimo domovskej bázy, letecká spoločnosť mu nič neposkytuje bezplatne a ak nelietá, nemá žiaden príjem. Rovnako počas pandémie, aj keď nelietal, musel absolvovať preskúšanie na simulátore, inak by prišiel o licenciu. Poukázala na náročnosť a zodpovedné povolanie povinného ako pilota, ktoré si vyžaduje perfektný zdravotný stav, absolvovanie školení, udržiavanie si odbornej spôsobilosti, dodržiavanie presných pravidiel, ako predpísaná uniforma, obuv pilota, letecký kufrík si všetko platí povinný sám. Rovnako mal povinný náklady na bežný život – nájomné v Poľsku a na Slovensku, parkovné v Poľsku, diaľničná známka, cestovanie za synom do Topoľčian 4 – 5 x mesačne, strava, hygiena, lieky hračky, výlety a iné. Navrhovateľka mala od povinného na svojom účte k dispozícii od 01.08.2019 do 03.08.2021 po odpočítaní sumy vrátených 60.000 eur spolu sumu 39.500 eur k 07.01.2020, a k 03.08.2021 mala navrhovateľka zostatok na účte vo výške 6.651,18 eur. Navrhovateľka bola v rozhodnom období na materskej dovolenke, osobne sa teda starala o maloleté dieťa a domácnosť, a povinný zabezpečoval domácnosť a ich potreby finančne zaslaním úspor z jeho účtu. Okrem toho mala navrhovateľka k dispozícii príjem z nájomného za byt a záhradu v Zálesí v sume 537 eur mesačne. Poberala rodičovský príspevok vo výške 106 eur mesačne od 01.04.2020 – 31.08.2020 a od 01.09.2020 vo výške 300 eur mesačne do 09.09.2020 a prídavok na dieťa vo výške 160 eur mesačne. Ďalej uviedla, že povinný mal iba príjem zo živnosti, a keď nelietal, tak nemal žiadny príjem, a v čase pandémie bol povinný v neistote, ako dlho zostane bez príjmu, ak by súd rozhodol o určení výživného na navrhovateľku, došlo by k rozporu s dobrými mravmi, a preto navrhli návrh zamietnuť.

4. Podľa § 71 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Súd na základe vykonaného dokazovania s prihliadnutím na citované zákonné ustanovenia dospel k záveru, že je dôvodné návrh zamietnuť.

Výživné na manželku má prednosť pred vyživovacou povinnosťou detí voči rodičom ako aj pred vyživovacou povinnosťou rodičov voči deťom, a pri posudzovaní nároku na určenie výživného na manželku súd musí skúmať životnú úroveň manželov, ktorá by mala byť zásadne rovnaká. Pojem „v zásade“ rovnaká životná úroveň oboch manželov znamená, že nejde o mechanickú rovnosť týkajúcu sa financií, teda rovnaké množstvo peňazí, ale je potrebné zhodnotiť osobitosti vyplývajúce z osobných, pracovných, zdravotných a iných špecifik týkajúcich sa účastníkov konania. Je potrebné zhodnotiť napríklad prácu vykonávanú povinným manželom, od ktorého sa výživné požaduje. Manžel, ktorý viac pracuje, má nárok na vyššiu mieru regenerácie, má rozdielne potreby a náklady, ktoré môžu vyplývať aj zo zdravotného stavu, stravovania, ošatenia, spôsobu života a iné. Okrem toho súd musí prihliadať aj na dobré mravy, treba posúdiť, ako si manžel, ktorý požaduje výživné, prípadne od ktorého sa požaduje výživné, plní svoje povinnosti, prípadní prečo ich neplní. Súd teda musí poznať životnú úroveň oboch manželov, aby dokázal zhodnotiť ich rozdielnosť, najmä ich osobné, príjmové majetkové pomery, výdavky.

Súd podotýka, že v tomto konaní čo sa týka návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodoval Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 7CoP/7/2021-209 zo dňa 30.03.2021, ktorý uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia v tomto konaní zmenil tak, že návrh navrhovateľky zamietol, a to z dôvodu, že návrhom a pripojenými dokladmi neboli osvedčené základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko navrhovateľka mala zabezpečené vlastné bývanie a mala k dispozícii finančné prostriedky na účte vo výške 30.000 eur a nič jej nebránilo tieto prostriedky použiť na krytie nákladov na svoje opodstatnené životné potreby. Rovnako odvolací súd Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 12CoP/14/2023-708 zo dňa 23.05.2023 potvrdil výrok III. rozsudku týkajúci sa zamietnutia návrhu navrhovateľky na určenie vyživovacej povinnosti otca na maloletého D., ktorým bol návrh matky zamietnutý, a to z dôvodu, že na bankovom účte v M. N. a na osobnom účte navrhovateľky, s ktorými mohla voľne disponovať, sa nachádzali finančné prostriedky (úspory manželov) použiteľné na úhradu všetkých potrieb maloletého dieťaťa.

V predmetnom konaní vo veci samej súd doplnil dokazovanie a to najmä preskúmaním predložených výpisov z účtov povinného, nájomnej zmluvy povinného, a taktiež výpisu z účtu navrhovateľky. Súd ohľadom majetkových a sociálnych pomerov v rozhodnom období zistil, že v rozhodnom období od 31.08.2020 do 03.08.2021 bola navrhovateľka na materskej dovolenke, a povinný vykonával živnosť ako pilot v poľskej dopravnej leteckej spoločnosti. Obaja v tom čase manželia boli podielovými spoluvlastníkmi v pomere 1 nehnuteľnosti – pozemku v Továrnikoch, navrhovateľka bola výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti – bytu a záhrady v Zálesí. Navrhovateľka vlastnila jedno osobné motorové vozidlo, povinný v rozhodnom období vlastnil jedno osobné motorové vozidlo a tri motocykle. Navrhovateľka mala príjem z prenájmu bytu v Zálesí v sume 520 eur mesačne, platila hypotéku na predmetný byt vo výške 300 eur mesačne. Navrhovateľka bývala spolu s maloletým synom v prenajatom 2-izbovom byte, s mesačným nájomným vo výške 470 eur. Navrhovateľka dostala jednorazový príspevok v nezamestnanosti v júli 2021 v sume 1.126,13 eur, a výživné na maloletého od povinného za obdobie od 07.12.2020 do 20.08.2021 spolu v sume 2.550 eur. Príjem povinného v rozhodnom období na základe výpisov z jeho bankových účtov súd ustálil v čistom nasledovne: za mesiac júl 2020 v sume 4.763 eur, august 2020 v sume 5.860 eur mesačne, september 2020 v sume 2.332 eur, október 2020 v sume 1.653

eur, november 2020 v sume 1.995 eur, december 2020 v sume 1.473 eur, január až marec 2021 v sume 0 eur, apríl 2021 – pôžička vo výške 1.293 eur, máj 2021 pôžička vo výške 1.293 eur plus príjem 2.138 eur, jún 2021 vo výške 8.089 eur. Povinný mal len príjem zo živnosti – z lietania, iný príjem v rozhodnom období nemal súd za preukázaný. V čase pandémie bola povinnému poskytnutá pomoc od štátu, ktorá bola naviazaná na pokrytie nákladov s podnikaním, a to 18.12.2020 suma 511 eur, 19.04.2021 suma 1.111 eur, 07.05.2021 suma 462 eur + suma 1.111 eur. K príjmom povinného súd nezapočítal pôžičku od zamestnávateľa povinného za mesiace apríl a máj 2021 vo výške po 1.293 eur, nakoľko táto mu bola odrátaná z príjmu po obnovení lietania. Do decembra 2020 si povinný prenajímal byt v Poľsku, následne od januára 2021 si prenajímal dve izby na ubytovni K. C..

Ako súd zistil z predložených výpisov z účtov, navrhovateľka mala dňa 07.01.2020 k dispozícii sumu 39.500 eur, v máji 2020 sumu viac ako 25.000 eur, ku dňu podania návrhu k 31.08.2020 sumu 21.890,99 eur (čo by znamenalo pomerne za rozhodné obdobie 11 mesiacov sumu 1.990 eur na mesiac), s ktorou sumou mohla navrhovateľka voľne disponovať. Ku dňu 03.08.2021 mala navrhovateľka na svojom osobnom účte k dispozícii sumu 6.651,18 eur. Tieto finančné prostriedky boli vlastne úspory manželov, a boli teda spoločným vlastníctvom manželov a navrhovateľka ich použila ako sama uviedla, na pokrytie svojich potrieb i potrieb maloletého dieťaťa. Súd má za to, že tým, že povinný prenechal navrhovateľke ich spoločné finančné prostriedky na voľné disponovanie, si povinný splnil vyživovaciu povinnosť k manželke, a nebolo by podľa názoru súdu spravodlivé určiť povinnému plnenie vyživovacej povinnosti na manželku aj platením pravidelných mesačných splátok výživného. Ako súd už uviedol, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti na manželku nejde o mechanickú rovnosť finančných prostriedkov, súd preto zohľadnil skutočnosť, že navrhovateľka v rozhodnom období bola na materskej dovolenke, jej výdavky boli bežného charakteru na stravu, hygienu, ošatenie, lieky. Povinný v konaní preukázal, že vykonával v rozhodnom období prácu pilota na živnosť v poľskej leteckej dopravnej spoločnosti, a jeho náročné zamestnanie si vyžadovalo zvýšené náklady súvisiace so zamestnaním ako školenia na obnovu licencie, preskúšania, náklady na uniformu, obuv, letecký kufrík, náklady súvisiace s cestovaním, ubytovaním počas výkonu práce a taktiež súvisiace s udržiavaním si dobrého zdravotného stavu a regeneráciou.

Na záver súd sumarizuje, že potreby navrhovateľky a povinného boli v rozhodnom období rôzne a to najmä v závislosti náročnosti práce povinného, s čím mal povinný spojené zvýšené náklady na pokrytie týchto špecifických potrieb, zatiaľ čo navrhovateľka bola v rozhodnom období na rodičovskej dovolenke, mala zabezpečené stabilné bývanie v prenajatom byte, bola výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti v Zálesí, ktorú nehnuteľnosť aj prenajíkala, čím dosahovala príjem z prenájmu v sume 520 eur mesačne, podielovou spoluvlastníčkou pozemku v Tovarníkoch, vlastnila osobné motorové vozidlo, a jej opodstatnené náklady na životné potreby ako strava, bývanie, ošatenie a lieky boli bežného charakteru. Na záver súd konštatuje, že navrhovateľka mala na základe vyššie uvedeného v rozhodnom období k dispozícii spoločné finančné prostriedky manželov na bankových účtoch, ktoré boli dostačujúce na uspokojovanie životných potrieb navrhovateľky, a v konečnom dôsledku navrhovateľka tieto finančné prostriedky na pokrytie svojich nevyhnutných životných potrieb aj použila. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že navrhovateľka mala vzhľadom na vyššie uvedené osobitosti približne rovnakú možnosť zabezpečovať si svoje základné potreby, a preto súd návrh navrhovateľky ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

7. Nakoľko súd pripustil zmenu návrhu v zmysle podania návrhu zo dňa 04.08.2020 a zo dňa 17.10.2020, ktorým navrhovateľka žiadala určiť výživné za obdobie od 28.08.2020 do 31.12.2020 v sume 1.100 eur mesačne, a od 01.01.2021 do 03.08.2021 v sume 1.500 eur mesačne, teda nie výšku výživného v pôvodnom návrhu v sume 3.000 eur, súd preto v zmysle ustanovenia § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, v zmysle ktorého, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví, a o čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej. S poukazom na uvedené súd konanie v časti o určenie výživného za obdobie od 28.08.2020 do 31.12.2020 nad sumu 1.100 eur a za obdobie od 01.01.2021 do 03.08.2021 nad sumu 1.500 eur zastavil.

8. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Nitra, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.